

Sygn. akt IV CSK 709/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku D. K. i R. K.
przy uczestnictwie A. R. D.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 czerwca 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt XVI Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 2 czerwca 2016 r., opartej na obu podstawach przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c., wnioskodawcy D. K. i R. K. uzasadnili wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie, „czy w sprawie o zniesienie współwłasności nieruchomości, z której współwłaściciele korzystali zgodnie z umową o podziale quoad usum, a niektórzy z nich (wnioskodawcy) dokonali na użytkowanej przez siebie części nakładów zwiększających wartość nieruchomości, nie zgłosili jednak w toku postępowania roszczenia o rozliczenie tych nakładów (w tym roszczenia z tytułu posiadania rzeczy wspólnej, o którym mowa w art. 618 § 1 k.p.c.), Sąd powinien określić wartość nieruchomości wspólnej (udziałów we współwłasności) i wysokość dopłat dla pozostałych współwłaścicieli (uczestniczki) bez uwzględnienia (ustalonych w sprawie) nakładów poniesionych przez wnioskodawców, czy też wzrost wartości nieruchomości spowodowany nakładami tych współwłaścicieli, Sąd orzekając - na podstawie art. 212 § 1 k.c. i art. 623 k.p.c. - o dopłatach pieniężnych, uwzględnia wyłącznie na wniosek zgłoszony przez uprawnionego współwłaściciela?”

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sposób, w jaki należy prawidłowo uzasadnić wniosek został wyjaśniony w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W skardze brak argumentacji prawnej, która byłaby właściwa dla wykazania przyczyny przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wykazanie jej wymaga poza sformułowaniem określonego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym i powołaniem przepisów, które stanowiły źródło jego powstania, zaprezentowania jurydycznej argumentacji przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych, a także świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, ponadto wskazania, dlaczego jest ono istotne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Wymagania te nie zostały spełnione. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący sformułowali z wyraźnym odniesieniem się do skonkretyzowanych okoliczności sprawy, a postawione przez nich pytanie stanowi jedynie wyraz wątpliwości odnośnie do trafności stanowiska Sądu odwoławczego w kwestii, ujętej w pytaniu. Pogląd o wystąpieniu w sprawie zagadnienia prawnego wnioskodawcy uzasadnili w sposób właściwy uzasadnieniu zarzutów kasacyjnych, skupiając się na przedstawieniu własnych poglądów na temat rozwiązania postawionej przez nich kwestii. W uzasadnieniu wniosku brak natomiast wymaganej argumentacji przekonującej o tym, że w sprawie wystąpił istotny, abstrakcyjny problem prawny, budzący rzeczywiste i poważne wątpliwości, który wymagałby wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Niezależnie od powyższego, w okolicznościach sprawy, które uprawniony był uwzględnić Sąd Okręgowy, w toku całego postępowania wnioskodawcy nie zgłosili nie tylko wniosków, ale nawet skonkretyzowanych twierdzeń, dotyczących nakładów i ich wysokości oraz przesłanek i sposobu ich ewentualnego rozliczenia. Także w postępowaniu odwoławczym skarżący jedynie w sposób ogólny podnosili, że uczestnice nie należała się dopłata z tytułu wyrównania wartości udziałów.

Należy również zwrócić uwagę na wewnętrzną sprzeczność podstawy skargi dotyczącej prawnej podstawy rozliczenia nakładów, którą objęto zarówno przepisy odnoszące się do umownego podziału nieruchomości do korzystania, jak i dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia.

Nie stwierdziwszy przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. O zwrocie kosztów postępowania kasacyjnego nie orzeczono ze względu na to, że wniosek uczestniczki o ich zasądzenie został powiązany jedynie z wnioskiem o oddalenie skargi.

jw